

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P. 13-

Coll. No. 718

Title Vināyaka Śāntiprakāśa

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 718 Subject : Puranic Rit

Title : Vināyaka Sānti prayoga

Author : Bhatta Nila^{kantha} Scribe : —

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 4.5" by 7.7" Extent : 5 foll

Language : Sanskrit Script : Devanāgarī

Remarks : —

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ विनायकशान्तिप्रयोगः ॥ कर्तादेशकालौ संकीर्त्यामु
कर्मणो निर्विघ्नता सिद्धयर्थमुपसर्गविनिवृत्त्यर्थं वा सग्रहविनायकशान्तिक
रिष्ये इति संकल्प्य । ततः पुण्याहवाचनादिनां दिश्राद्धांतं यथोक्तं कुर्यात् ॥ अप
रे पुण्याहवाचनं नेहंति । अग्रे तस्य कर्तव्यत्वात् । अथाचार्यैस्तत्त्विकचतुष्टयं च
चणुयात् । स्तुतिजो न संतीति केचित् । तदाचार्य एव वक्ष्यमाणमनिषेकं कुर्यात् ।
यजमानः प्रतिमा स्वस्त्यस्तुतुषुवा । शिवं । पार्वतीं । गणेशं । वसुदेवं । कुंजं । अर्कं । नौ
मं । बुधं । गुरुं । बुधं । शनिं । चंद्रं । राहुं । स्कंदं । कृष्णं । चावाह्यं जयेत् । तथाचार्यः पंच
वर्णैः शर्वादिवज्रदिक्षु चत्वारि मध्यस्थं वेद्यां चैकमिति स्वस्तिकं पंचकमालिख्य ।
मध्यस्थं स्वस्तिकं पर्यानुदुहं रक्तचर्मप्राचीनयावच्छ्रुतं लोमसं स्थाप्य । तस्योपरि
श्रीपण्डरीकं संस्थाप्य सितेन वाससा धसं छादयेत् । एतद्द्रव्यं सनमिति । अथ चतु
स्वस्तिकेषु शर्वादिवज्रदिक्षु चत्वारोऽपि स्तुतिजः कलशान् संस्थापयेयुः । आचार्यो वा ।

तत्रायं प्रकारं मदीयैः दृष्टिं चनेति नृमिसस्युशान्प्रार्थ्य उषधयः समितियवान्तिस्वा
 आकलशेषिति तेषुकलशं संस्थाप्या इमे मे गंगेति तीर्थेदिकेना स्य गंधकारा मि
 ति चंदनागदुकल्लरी कर्षी गौरी चनादीन् गंधान् गुग्गुलुं च निक्षिपेत् ॥ या उषधी
 रिसवैषधीः ॥ उषधयः समितियवान् कांडाकां तादिह्वः ॥ अश्वत्थेव इति पंच
 पञ्चवान् ॥ स्योना दृष्टिं चनेति नृमिसस्युशान्प्रार्थ्य उषधयः फलिनीरिति फलं ॥ सहिरान्ता
 ति पंचरन्ताति ॥ हिरण्यरूप इति हिरण्यं ॥ युवा सुवासा इति वस्त्रेण रक्तसूत्रेण
 च वेष्टयेत् ॥ पूर्णादिवरति धान्यपूर्णं पात्रं कलशोपरि निदध्यात् ॥ अत्र वरुणा
 वाहनसूजने कौं अपिकेचिदाहुः ॥ ततः कधरो ॥ सर्वसिमुद्रान् इति गंगाद्यावाह
 तं ॥ ततः कुंजानि मंत्राणां ॥ कलशस्य मुखे विष्णुः कंठे ॥ ता ॥ ततः कुंजप्रार्थना ॥
 देवदावनवसंवादे ॥ सर्वदा ॥ ततः शक्तिज्ज्ञानोत्तरेति सूक्तं पठेयुरिति केचित् ॥
 आनोत्तरेति शोतिसूक्तस्य राहूगणो विश्वे देवास्त्रिष्टुप्शां तिसूक्तजपे विष्णोः ॥

आनोत्तरेति शोतिसूक्तस्य राहूगणो विश्वे देवास्त्रिष्टुप्शां तिसूक्तजपे विष्णोः ॥
 तनस्योत्तरत ईशा न्यावावस्त्रा छादितपीठादौ विनायकप्रतिमामंबिकाप्र
 तिमां चाग्न्युत्तारणा एव कं प्रतिष्ठाप्य षोडशो-पचारैः पूजयेदिति निबंधरु
 तः ॥ तत्र विनायकमंत्रः ॥ गणानां त्वाग्दशमदोगणपतिर्जगती गणपत्या वा
 हने ॥ उगणानां त्वा ॥ तत्पुरुषाय विष्णुहे वक्रतुं ॥ यात् ॥ इति वा ॥ गौयस्त्रिगौ
 रीर्मिमायदीर्घतमा उमा जगती ॥ गौर्या वाहने वि ॥ गौरीर्मिमाय ॥ सुनगायै
 वि प्रदे ॥ दयावा ॥ अत्र मिताक्षरायां चरुहोमोप्युक्तः शिष्टाश्च कुर्वेति ॥ तस्मि
 न्यहे आचार्यो गृह्योक्तविधिना ऊं उक्ते स्तुतिं वाग्निं प्रतिष्ठाप्य प्रादेशमात्रं
 समिदं यमादायास्मिन्हो मे देवतापरिग्रहाय नित्याधानं करिष्येति संकल्प्य ॥
 चक्षुषी आज्येनेत्यंतमुक्त्वा अत्र प्रधानं मितं संमितं शालं कटकटं कृष्णं उ
 राज्जपुत्रं एता प्रधानदेवता एकेकया च वज्रित्या यक्ष्ये शोषेण सिद्धं ततमि

केसर
करी
पवसार

त्या कृत्वा प्राचा दध्यात् अपरार्कमतेषु पंचैवाकृतयः तन्मते अन्वाधानहोमद्व
ये च तथैवावसंधेयं ततः परिसमूहनादि चरुप्रपणो तत्तत्वागोष्ठतलोर्ज
तते नगोरसर्षपकल्केनोदतितांगं सर्वेष्वधिष्ठौः कस्तूरिकागरुचंद
नादिनिर्जिलिप्पशिरसं यजमानमाचार्यो न ज्ञासने उपवेशयेत् ततो य
जमानस्त्वस्तिवाचनं कुर्यात् अंतरे रूपगुणशालिना निःसुवासिनी नि
नराज नंकारयेत् ततो न ज्ञासनात् पूर्वदेशावस्थितं कलशमादाया निषिं
वेदाचार्यः मंत्रश्च सहस्राक्षं शतधारधम्बिनिःपावने चतं तेन त्वामनि
षिं चामि पावमान्यः पुनं पुनं ततो दाहि ए देशावस्थितं कलशमादाया न
गं ते वरुणो राजा नगस्यो हृदस्पतिः नगमिंश्च वायुश्च नगं सस्रक्षं यो
ददुः इत्यनेनानिषिं चेत् ततः पश्चिमदिगवस्थितमादाया यत्ते केशेषु दो
र्जाग्यं सीमं ते यच्च मूर्धनि जलादेकं एयोरक्ष्णौ रापस्त द्वे च ते सदा ततः २

ददेशावस्थितं कलशमादाय सर्वोक्तैस्त्रिभिर्मंत्रै रनिषिं चेत् दृष्ट्यशारेणा
न्येपि मंत्रा उक्ताः एतद्वै पावमानं स्नानं सहस्राक्षं मृषिस्मृतं तेन त्वाशतधा
रेण पावमान्यः पुनं पुनं शक्रादिदशदिक्पाला ब्रह्मेशा न्केशवादयः आप
स्ते घ्नं च दौर्जाग्यं शान्तिं यच्छं च सर्वदा सुमित्रान आपर्षधयः सुं च दुर्मित्रा
स्तस्मै सं प्रयोस्मा देषियं च वयं द्विष्मः समुद्रा गिरयो नद्यो मुनयश्च पतिव्रता
मदौर्जाग्यं घ्नं च ते सर्वे शान्तिं यच्छं च सर्वदा पादगुल्फोरुजं यादौ नितं बोद्ध
नानिष्ठास्तनोरुवाकू हस्ताग्रवाः आस्यांघ्रि संधिष्वा नासा ललाटकणौ क्र
केशांतेषु च यत् स्थितं तदा पो घ्नं च दौर्जाग्यं शान्तिं यच्छं च सर्वदा इत्येते र
निषिं चेदिति केचित् चतुर्थं कलशानि षेचन एवैते पठनीयाः अथाचा
र्यो यजमानः पश्चिम तस्तिष्ठत्सव्यपाणि गृहीत कुशां तादितं यजमान शि
रासि औष्ठं वरेण स्कवेण सार्षयते लंजु कुर्यात् अर्चिताय स्वाहा यजमा

नोमितायेदं नममेति त्यजेत्। एवं सर्वत्रापि। संमिताय स्वाहा। उं शा लाय० कं रं
 कटाय० कूष्मांडाय० राज्ञाय० त्रयेति। अथाचार्यान्वर्चनाद्यान्यनागांतं सत्त्वाच
 रुणामितामितादिन्यजुज्यात्। यजमानस्तु सर्ववत्यजेत्। आचार्यः स्विष्ट
 तदादिप्रणीताविमोकांतं कर्मशेषं समापयेत्। यजमानस्तु निषेकशाला
 यामिंद्रादिदशलोकपालेभ्यो नाम्नादिस्तु विस्तिष्ठ च बलीरदद्यात्। एतानि
 जिष्ठापनचरुहोमदिकालबलिदानानि मिताक्षरामनुक्तैरुच्योक्तानि।
 ततोमिताय एष बलिर्नममेति पायसेन माषनक्तेन मितादित्यो बलिंदत्वा
 विनायकां बयोरग्रतः सक्तदवहतंडुलानां मांसेन तिलपिष्टेन वामिश्रौद
 नं मस्याव् आमात्रपक्वान्नं अपक्वं मांसं। गोडीपैष्टीमाधीति त्रिविधासुरांच
 ब्राह्मणस्य मांसस्थाने सज्वरां पायसं। सुरास्थाने सज्वरां दुग्धं। चित्रं पुष्पं
 सुगंधिद्रव्यं। मूलकं। कंदाकारो नक्ष्यविशेषः। हरिकाप्रसिद्धः। घृतपक्वान्नं ३

रूपाः। अस्नेहपक्वाः। गाधूमविकाराः। उडेरकस्त्रजः। पिष्टविकाराः। नानाविधा
 स्तोत्रोताः। त्वज्जुच्यंतो दध्यन्नां। पायसं। गुडमिश्रं तंडुलादिपिष्टं। मोदकाश्च।
 पात्रे संस्थाप्या। तत्पुरुषाय विप्रहेति मंत्रेण विनायकाय। सुजगायै विप्रहे
 इति मंत्रेण। बिकायै च निवेदयेत्। ततः शिरसा नृमौ गत्वा ह्रस्वसिर्षपुष्प
 युतमर्घ्यं तत्पुरुषायेति मंत्रेण विनायकाय। सुजगायै इति मंत्रेण। बिकायै
 दद्यात्। ततो ह्रस्वसिर्षपुष्पाणां एवोक्तविनायकमंत्रेण विनायकाज्जलि
 दद्यात्। अंबिकायै तन्मंत्रेण तथैव दद्यात्। ततो विनायकमंबिकायै पतिष्ठे
 त। मंत्रस्तु। रूपे देहि यशो देहि नगं नगवति देहि मे। उत्रां देहि धनं देहि सर्व
 कामांश्च देहि मे। अस्मिन्मंत्रेण नगं नगवत् देहि मइत्युह्य विनायकपुपति
 ष्ठेत्। अथाचार्यो नूतनशूर्पे सर्वमुपाहारशेषं संस्थाप्य च चक्षुष्यं गत्वा त
 त्रगोमयेनोपलिप्य कुशानास्तीर्य तत्र शूर्पे प्राञ्जुखं संस्थापयेत्। यजमान

स्वेतैर्मेत्रैर्बलिंदद्यात्। बलिं गृह्णति मे देवाः आदित्याव सवस्तथा। मरुतो याश्चि
 नोरुद्राः सुपर्णाः पन्नगाग्रहाः। असुरायात्रुधानाश्च पिशाचामातरो रगाः। शा
 किन्यो यक्षवेताला योगिन्यः शूतनाः शिवाः। जंनकाः सिद्धगंधर्वा माता विद्याध
 रानगाः। दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः। जगतां शांति कर्तारो ब्र
 ह्माद्याश्च महर्षयः। माविघ्नमाचमेषा पंमा संजुपरिपंथिनः। सोम्या नवं च
 ताश्च नूत प्रेताः सुखावहाः। इति देवादित्यव सुमरुदश्चिरुद्र सुपर्ण पन्नग
 ग्रहा सुरयात्रुधान पिशाचमात्रु रगाः किनीयक्ष वेताल योगिनी शूतना शि
 वा जंनका सिद्धगंधर्व नौ विद्याधर नगा दिक्पाल लोकपाल विघ्न विनायक जग
 तांति कर्तृ ब्रह्मादि महर्षि तनू प्रेते न्य इदं नम मेति त्यागः। अनंतरं यजमान
 प्राङ्मुखो पविष्ट उदङ्मुखानाचार्या दीन्यजयित्वा चार्या यवासो युग्मरूपा
 नृत्तिन्यश्चान्यां पथा शक्ति दक्षिणं दद्यात्। तत उतिष्ठ ब्रह्मणस्पत इत्यने

नयात्रु देवगणा इत्यनेन विनायक मंत्रिकांचो ज्ञाप्य विसृज्य। प्रतिमादिसर्वा
 सामग्री आचार्या पद दद्यात्। ततो यथा शक्ति नूयसी दक्षिणो दीनानाथेन्यो द
 त्वा पथा शक्ति विनायक प्रीत्यर्थं अंबिका प्रीतये च ब्राह्मणान् नोजयित्वा स
 कल्प्यवान् नूनातिरिक्तं संस्कारमस्त्विति तान् प्राप्य तैस्तुज्ञातैः सुशुक्रतो
 युंजीत॥ अथ वर्षापनं। कोस्य पात्रं। ब्रीहितं उल संस्कारं द्विर्विक्रश शमी पुतं।
 कोस्य पात्रं सेंतां ब्रूलमाहुर्वर्षापनं बुधाः॥ धेनुः शंखस्तथानडान् हेमवासो
 हयस्तथा॥ चक्षुः गौराय सश्वा गणता वैग्रह दक्षिणाः स्मृताः॥ इति ग्रह द
 क्षिणा॥ इति श्रीमठेकर नृत्तरि स्तु नृत्नी लकंठ तौ नास्करेशांति
 मरुत्वे विनायक शांति पद्धति समाप्ता॥ ॥ श्री ॥ ॥ ॥

